

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancați nu se primesc. Manuscrisuri nu se retrimit.
INSERATE se primesc la ADMINISTRATIONEA în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf. Max. Augenfild & Emerich Lesner. Hainrich Schalek. Rudolf Wosse. A. Oppelke Nachf. Anton Oppolik.
In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Marolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seziă armonioasă pe o coloană 6 or. și 30 or. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifar și învoială.
REGALME pe pagină a 3 a o seziă 10 or. sau 30 banl.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgului Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or. Cu dăruți în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or. v. a. sau 15 banl. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 66.

Brașov, Miercuri 22 Martie (4 April).

1900.

Confesionalismul în politica maghiară.

Cine nu-și aduce aminte cu cât sgomot protestanții unguri au fost sprijinit marea acțiune a cabinetului Wekerle pentru crearea faimoșelor legi politice-bisericesci.

Ei bine, n'a trecut mult și astăzi aceiași Maghiari, de confesiunile protestante, sunt cei-ce se plâng și se tânguesc mai mult, că interesele lor confesionale sunt neglijate, părăginate și că vina ar fi uneltirile ultramontane etc.

În timpul din urmă așa de mult s'au încordat raporturile dintre confesiunile maghiare protestante și catolice și raporturile confesiunilor cu guvernul, încât politicienii dela putere s'au pus pe gânduri. Curențele confesionale au fost puse în serviciul politicii militante și au fost momente când se părea, că aci aci va izbucni o luptă din cele mai înverșunate între cele două tabere. Se vorbea chiar, că protestanții unguri ar avea intențiunea să se organizeze și ei, după exemplul partidei populare catolice, într'o partidă populară protestantă.

În ședința de ieri a camerei s'a discutat mult asupra temei conflictelor confesionale dintre Maghiari. Începutul l'a făcut unul din conducătorii partidei populare catolice, contele Ioan Zichy. El a susținut, că la stările de astăzi nu poartă vina nici curențele reacționare, nici ultramontanismul, ci faptul, că protestanții au lăsat să fiă seduși prin frazele liberalilor, de a sprijini reformele bisericesci politice și că acum ei înșiși trebuie să simțā mai greu ca toți relele neconfesionalismului. Partida populară, adause contele Zichy, vede amenințat prin amintitele reforme nu numai catolicismul, ci și protestantismul și statul însuși, de aceea ea se luptă pentru renașterea creștinimului pretinzând revisuirea legilor politice bisericesci. Atâta li-a trebuit celor din partida populară pentru-ca să propage marea nemulțămire și hotărâta opozițiune a ministrului președinte Szell.

Deja înaintea lui a accentuat vorbitorul partidei independente și dela 48 Francisc Kossuth, că densusul nu se numără între aceia, cari vor să ațite certe între confesiuni. Fărte bine i-a observat unul din deputați, că atunci se iese din redacția lui „Egyetertes“, care lucrează cu atâta rîvnă pentru învrăjbirea confesională. La rëndul său s'a pronunțat și Ugron, că e o greșelă a introduce confesionalismul în politica maghiară; concurența dintre confesiuni trebuie să înceteze în țără și cel mai bun mijloc ar fi, crede el, decă fiă-care biserică ar dispune de averea ce o are, acelora însă, cari n'au destulă avere, statul să le dea atâta ca să-și potă rezolva problemele lor.

Și ministru-președinte Szell a dis, că confesionalismul să se elimineze cu totul din politică. Dér el și-a luat ca obiectiv al combaterii

sale partida populară, acuzându-o că prin rēscolirea din nou a certelor confesionale ea vrē să provoace nouă turburări. D-l Zichy, dīse Szell, care urgitēzā revisuirea legilor politice bisericesci, să nu vinā în asemēni împrejurări cu afirmarea, că vrē să clădescă poduri pentru împăcare și să vindece rane. Mai adause d-l Szell, că guvernul nu va lāsa să se sgudue fundamentul politice liberele și că reformele bisericesci politice el le va susține și apēra din rēspuleri. În țēra acēsta nu e permis nimēnui să întrebe, decă cine-va e catolic, protestant sēu jidov; aici fiā care să fiā fericit dupā credința sa.

De prima orā, decă nu ne înșelām, Szell a luat o pozițiā hotărâritā în contra acțiunei partidei populare. Pentru acēsta a și fost remunerat de cātrā Tiszaistii și Banffyistii din drēpta extremā, cari l'au aplaudat și felicitat în modul cel mai demonstrativ, pe cānd foștii membri ai partidei apponyste priviau indiferenți la acēsta demonstrațiune, prima ce i-s'a făcut din acea parte lui Szell.

Dice Coloman Szell, că confesionalismul trebuie eliminat din politica maghiară. Uită însă ministru-președinte, că confesionalismul a fost totdeuna cea mai puternică armă a acestei politice, care, ca și cea austriacă absolutistă de odinioară, tinde de a domni prin desbinare, mai ales față cu naționalitățile nemaghiare.

Uită, că și acum ea lucrează în același spirit, ca cei pe care i acuză densusul. Și odată intrat în sângele politicianilor maghiari acest duh de a sădi vrăjbă, este peste puterea omenescă de a-l scōte din ei, fiā și numai intru cāt ar putē deveni stricacios Maghiarilor înșiși.

Tōte se rēsbună în lumea acēsta!

Ajutorul de stat. Dupā cum aflā „Unirea“ din Blașiū, ministrul de culte a asigurat suma de 46.320 fl. pentru ajutoarea preoților mai slab dotați din arhidieceasa de Alba-Iulia. Bani acēstia i-a împărțit ministrul pe basa unui conspect înaintat de Ordinariatul metrop. Se înțelege, că din conspect au fost șterși preoții aceia, cari n'au convenit domnilor dela Pesta, ér cei plăcuți, cei plini de merite „patriotice“, au fost rēsplătiți destul de gras.

Dilele acēstea va apărē și circulara, prin care se comunicā lista celor împărțāșiți. Cifrele din ea vor arāta fiā-cărui preot dreptatea și echitatea, doveditā la împărțirea acēstor bani, cari numai bine nu aduc preoțimei nōstre.

De astā-datā însemnām aci, că în vreme-ce preoții harnici și slab dotați nu sunt împărțāșiți de loc, sēu cu suma ridiculă de 30—50 fl. — pe atunci alții, cu puținā calificatiā și fāră nici un merit, primesc 600 fl.!

„Los von Oesterreich“. Din Viena se anunțā, că Duminică s'a ținut acolo o conferența a partidei naționale germane (Schönerer). Conferența a fost bine cercetată; au participat peste 4000 de omeni. Conferența a primit cu mare însuflețire o

rezoluțiune, care exprimā dorința și necesitatea de a-se stabili prin lege legătura organică a Austriei cu imperiul german.

Din Bucovina.

Cetim în „Patria“ din Cernăuți: În salōnele palatului provincial s'a întrunit Vineri dupā amēdī subcomitetul clubului român sub presidenția d-lui bar. Eudoxiu Hormuzachi. Conferența a durat până la nouē ore sēra și s'a ocupat de cele mai cardinale cestiuni ale situațiunei nōstre politice. Persōne bine informate susțin, că nicē cānd solidaritate clubului român n'a fost mai completā, decāt acum. Decā va fi fixatā definitiv forma, în care se va manifesta opozițiā Romānilor în dietā, acēstā solidaritate va fi impunētoare, pentru-cā va fi desvērșitā. Înregistrām acēstā observare a unor personagii, cari au ocaziunea de a fi bine informați, și adaugem, că și situațiunea e astfel, încāt alegătorii romāni se pot aștepta dela deputați la o atitudine demnā și decisā. Fierberea în publicul român e enormā. Pare, că simți cum vibrēzā în iritare sufletul națiunei.

Metropolitul Arcadie e decis să nu ia parte la ședințele dietei din acest an. I. P. S. Sa presupune, că ele vor fi deosebit de agitate.

„Buk. Nachrichten“ discutând problema: ce e mai favorabil pentru Germani, alianța cu Romānii sēu cu Rutenii? se hotāresce, conform vechei sale inclinațiuni, pentru cea din urmă. Până aici nu e nimic de dis. De gustibus non est disputandum. De altfel e clar, că gustul dela „Buk. Nach.“ nu e de loc socotința poporului german din țērā. Dér hazliu e motivul, pentru care „Nachrichten“ proclamā oportunitatea acēstei alianțe: pentru-cā Romānii sunt cei tari și mari. Ciudată logică! De cānd e mai favorabil a încheia alianțe cu cei mic și prāpădiți? Ce devastare în creerii deveniți oficioși!

Din cercuri guvernamentale se lansezā svonul, că presidentul Bourguignon va încerca să disolve dieta, decā opozițiā Romānilor va lua formele obstrucției.

Din Cāmpulung primesce „Patria“ scirea despre nouē prigoniri, la cari sunt espuși partizanii nōstri. I-se depeșezā, că oratorii săteni dela adunarea de alegători, pe care a ținut'o deputatul Dr. G. Popovici sunt citați la cāpitāniā și aspru interogați. Motivele acēstei proceduri, care implicā o flagrantā cālcare a drepturilor constituționale, sunt evidente.

Cestiunea taxelor dela Porțile-de-Fier. „Pester Lloyd“ publicā o corespondență din Viena, în care se spune, că nu a sosit încă rēspunsul guvernului român la nota înaintatā de guvernul austro-ungar în cestiunea taxelor dela Porțile-de-Fer. Causa întârzierii, dupā cāt spune diarul unguresc, ar fi a se căuta în stăruințele guvernului român pe lângā cel rusesc, în scop de a obține un concurs mai eficace din partea acēstuiā în cestiunea taxelor. „Pester Lloyd“ se mirā de faptul, că guvernul român stāruie a se menține pe un teren așa de neplăcut Ungariei.

Din Camera Română.

Sāmbătă în 18 Martie st. v. Camera română a terminat desbaterea asupra proiectului de lege pentru recunōscerea ca persōnā moralā a „sindicatului diariștilor“.

D-l Alesandru Ciurcu, luānd cuvēntul, dīce:

Asērā mai mulți d-ni deputați, la discuțiā generalā a proiectului de lege, prin care se recunōscē calitatea de persōnā moralā „Sindicatului diariștilor din Bucuresci“, au propus amendamente în sensul, ca străinii să nu fiā primiți în sindicat. Eu nu puteam atunci să primesc acēst amendament, cāci eu nu puteam face acēsta, înainte de a consulta pe colegii mei din comitetul delegaților, decāt numai în numele meu.

Comitetul delegaților întrunit astăzi a admis amendamentul, ca străinii să nu fiā admiși în sindicat.

Proiectul se ia în considerațiā cu 58 voturi pentru și 16 contra.

Înainte de votarea pe articole, se suspendā ședința, pentru ca comitetul delegaților să discute amendamentul d-lui Al. Bădulescu, prin care se stipulezā, că în sindicat vor putē fi primiți numai diariști de naționalitate română și că statutele vor trebui modificate în acest sens.

Comitetul delegaților a admis acēst amendament, care formēzā al doilea articol din proiectul de lege.

La redeschidere d-l raportor Ales. Ciurcu dā cetire celor doi articoli ai proiectului de lege, cari se votēzā. Se pune apoi la vot legea în total și se admite cu 61 voturi pentru și 16 contra.

Dupā-ce se ia apoi în discușiune proiectul de lege relativ la vēndarea cārților de joc, care se admite cu mare majoritate, se trece la desbaterea bugetarā. D-l N. Filipescu, raportorul comisiunei bugetare, dā cetire raportului bugetului general al statului. Ca cel dintāi vorbitor în desbaterea generalā a bugetului a luat cuvēntul d-l C. Arion, membru al partidului constituțional.

Victoriile Franciei în Africa. Generalul frances Gallifet, ministru de rēșboiū, a comunicat consiliului de miniștri o depeșā a generalului Grisol, care spune, că a luat cu asalt Inghar-ul dupā o bombardare și o rezistență crāncenā. Pierderile inimicului sunt de 600 morți, vre-o sutā de răniți au fost ridicați de trupele frances. Francesii au făcut prizonieri 450 de omeni, printre cari și guvernatorul din Touat. Francesii au avut 9 morți și 38 răniți. Mai multe diare parisiene vestese, că ocuparea Inghar-ului va necesita luarea de mēsurī militare. Ministru-președinte Waldeck-Rousseau a convorbit în acest scop cu Laferrière, guvernatorul Algeriei, și cu Flamanđ, șeful expediției, care a ocupat în urmă Inghar.

Inghar este o oază a Saharei lângā Algir, și punctul central al ținutului Sahara între Marocco și Algeria, apoi punctul de întilnire al tuturor caravanelor, ce străbat Marocco, Algeria, Tripolis și provinciile Saharei. Francesii au mai ocupat odatā Inghar, dér atunci indigenii din districtul Tuat i-au isgonit și li-au omorit mulți omeni.

SCIRILE ȚILEI.

— 21 Martie.

Fundațiunea George Vișa. Intre binefăcătorii, cari și-au ilustrat pentru veciă numele în istoria noastră națională, numărăm astăzi și pe fericitul *George Vișa*, a căruia moarte am anunțat-o săptămâna trecută. El a fost născut la Făgăraș, apoi s'a strămutat la Abrud și în fine la Zlatna. Prin muncă, cruțare și stăruință el s'a ridicat treptat, ajungând în șirul celor mai aleși și onorați cetățeni ai Zlatnei. Și-a adunat o avere frumoasă, care se urcă la 40,000 fl., și totă această avere, după cum comunică foia bisericească din Blășiș, a testat-o Capitlului metropolitan gr. cat., ca fundațiune pentru scopuri culturale și umanitare. La înmormântarea marelui binefăcător, care a fost frate cu d-l Ioan Vișa din Sibiu, cunoscut și acesta din generoșele sale fundațiuni, au luat parte și mai mulți reprezentanți din Blășiș, între cari d-l canonic Dr. V. Hossu, care a rostit cuvântul funebru, d-l profesor de cântări Aron Papiu, care a condus corul compus din mai mulți clerici din seminar, cari anume au mers în acest scop la Zlatna, și alții.

Regele și Regina României vor pleca în primele zile ale lunii Aprilie la Abbazia pentru o lună de țile.

D-l Dumitru Popoviciu, celebrul bariton al operei din Beireuth, a sosit cu trenul de azi după amiază la Brașov, ca să participe la probele Reuniunii noastre de cântări, care se pregătesc a reprezenta săptămâna viitoare renamita operă a lui Kreutzer „O noapte în Granada“. În nr-ul viitor vom aduce detalii despre reprezentarea operei.

Accident. Suntem informați, că accidentul despre care am vorbit în numărul de Duminecă, nu i-s'a întâmplat d-lui *Eugen Mocsonyi*, ci vărului d-sale, d-lui *Zeno Mocsonyi*. Din norocire accidentul n'a avut urmări periculoase, și se speră, că d-l *Zeno Mocsonyi* va fi încurând deplin restabilit, ceea ce-i dorim din inimă.

Pentru albumul, pe care domnele italiene și străine îl vor oferi în ziua de 7 Aprilie contelui de Gubernatis, M. S. Regele Carol a trimis d-lui V. A. Urechia un autograf al său. Să crede, că M. S. Regina va trimite de asemenea un autograf.

Starea sănătății episcopului Popea. „România Jună“ află, că P. S. Sa episcopul *Popea* s'a restabilit pe deplin. Sfârșindu-și misiunea sa în capitală, episcopul *Popea* pleacă azi la Caransebeș.

O doua serată literară în Blășiș. Ni-se serie din Blășiș cu data de 1 Aprilie

n.: Comitetul Casinei Române de aici a dat azi a doua serată literară în sala de desen a gimnasiului. Inceputul a fost la 6 ore seară; serata a durat până la 8¹/₄. Public a fost mult și ales, sala cea mare era plină, venitul de asemenea destul de frumos. Programul a fost următorul: 1) „Bună seară“, cor mixt; 2) „Amintiri din trecut“, disertațiune citită de preș. *Gavrila Precup*; 3) „Dor de mare“, romanță de I. Muresianu, cântată de d-șora *Lucreția Bunea*; 4) „Ideal“, poezia de G. Coșbuc, declamată de d-șora R. *Capusan*; 5) „Noapte bună“, cor mixt. — Corurile au fost toate executate cu multă pricepere, dexteritate și precizie. — D-șora *Bunea* a escelat prin vocea sa plăcută și bine exercitată. D-sa a secerat aplauze sgomotoase. D-l prof. *Gavrila Precup* a produs entuziasm general prin disertațiunea d-sale plină de însuflețire națională și lucrată cu multă cunoștință de cauză.

Dela Academia română. Secțiunea istorică a Academiei române se ocupă de determinarea unui subiect de concurs pentru o operă istorică-națională, ce se va primi în anul viitor pentru fondul Adamachi.

Reîntorcerea lui Wlassics. Foile ungurești sunt informate, că ministrul cultelor și instrucțiunii publice *Iuliu Wlassics* se va reîntorci încurând din Meran, deplin restabilit. Înainte de a merge la Budapesta, *Wlassics* va face o călătorie în Brixen și Abbazia, așa că va lua conducerea ministeriului instrucțiunii numai după Paști.

Emigrările din Ungaria nordică. Adunarea de primăvară a comitatului Șaroș a decis, ca în vederea emigrărilor tot mai mari de pe teritoriul comitatului, să trimită ministerului de interne o adresă cu rugarea să împiedece „abusul“, ce se face cu pașaportele. S'a constatat în timpul din urmă, că numeroși locuitori părăsesc țera cu pașaporte false. Organul partidei populare catolice face la această observare, că domni ministri ar trebui să-și aducă aminte de măsurile, ce au promis, că le vor lua contra emigrării galițiene, împiedecând invasiunea jidanilor galițieni și de altă parte trimițând peste graniță pe acei parasiți veniți din Galiția, cari n'au împământețirea.

Revistă artistică românească. Un grup de pictori, sculptori și scriitori din România a decis să scotă peste cât-va timp o mare revistă artistică, în felul revistelor artistice din străinătate. Revista va purta numele simbolic „Faunul“ și vor colabora la ea toți scriitorii distinși din țară.

Prețul rapitei. Prețul, cu care se arvunesce rapita în România, s'a urcat,

precum află „Apar. Națion“, în ultimele zile aprópe la 100 lei chila, ceea-ce bucură pe totă lumea.

Gimnasiști ca solgăbirii. „Pester Lloyd“ comunică o scoire de senzațiă. După el în comitatul Neutra lipsa de funcționari la administrațiă se simte așa de tare, încât fișpanul s'a văduț silit a trimite ca solgăbirii într'un cerc pe un tiner de 22 de ani. Asta se întâmplă în toate cercurile comitatului, unde solgăbirii sunt tot tineri neesperți. Dacă administrațiă nu se va reforma, dice numita foia, vor fi siliți să pună în posturi de solgăbirii tineri din gimnasiu — Curios argument pentru introducerea administrațiiei de stat.

Vesuvul la espozițiunea din Paris, care e una din lucrările cele mai interesante, ce va fi expedită la espozițiunea din Paris, a fost construită la Milan de cav. *Luigi Bonazzi*. Acesta a făcut din însărcinarea casei *Thos Cook și Sohn* din Londra, o mapă în relief a Vesuvului, care reproduce într'un cerc de 1.60 de dimiatru o suprafață de 236 chil. pătr., unde figurează toate craterele stinse și cele în acțiune, sinuozițările terenului cu precisa aședare a satelor, a drumurilor, a micelor cursuri de apă etc., precum și varietățile geologice ale terenului și diversitatea vegetațiilor.

Espulsarea unui ord călugăresc din Francia. O scoire din Paris anunță, că guvernul a dat ordin, ca membrii ordinului călugăresc *Trinitarius* să părăsescă țera în timp de două zile, la din contră vor fi dați cu forța peste graniță. Ordul *Trinitarius* s'a înființat în 1198 de către *Jan Mata* teolog în Paris și *Felix Valois*, călugăr din sânge regesc. Membrii lui se ocupau cu rescumpărarea de prizonieri și sclavi, pe cari îi abăteau dela căile cele rele.

Omor fără voe. În casarma din Orăștia, scrie „Bunul Econom“, s'a întâmplat, că în 23 Martie n. un caporal stând la masă și jucându-se cu un revolver, pe care îl scia gol, mișcând mereu trăgaciul deodată s'a auzi o detunătură și un soldat, ce sta în fața lui, căduț mort la pământ. Caporalul de spaimă, că ce-a făcut, că a omorit un om, și-a perdit firea, a amețit și a căduț jos și el! Soldatul, care a căduț victimă neatențiunei, cetia tocmai o epistolă dela mamă-sa, care în șirele din urmă îi scria: „Cred, că epistola mea te va afla pe deplin sănătos...“ Pe nenorocitul tiner l'au îngropat Vinerea trecută, cu mare asistență militară. Nenorocitul caporal e pus sub supraveghiere, ca să nu-și facă ceva în muștrarea și durerea sufletescă, ce l'a cuprins. Se crede, că pedepsit nu va fi, nefind această decât o întâmplare, fără nici un gând rău.

Flota comercială rusă cuprinde 657 vapóre și 12,143 vase cu pânză. În această

cifră se cuprind toate vasele din marza Albă, marea Neagră, Baltică, Azov și Caspică. Toate vapórele au la un loc un tonagiul de 299,782 tone, vasele cu pânză 254,417 tone. Vapórele sunt construite mai toate în Englitera, cele cu pânză mai toate în Rusia. Valórea totală a vapórelor este de 92 și jum. milioane de ruble, ér aceea a vaselor cu pânză de 15 milioane. În ultimii ani nu s'au construit mai puțin de 159 vapóre și 469 vase cu pânză nouă. Cu totă silința guvernului rus, importul și esportul făcut de vasele străine este încă foarte mare.

Pentru masa studenților dela școlile medii și superioare din Brașov au intrat următoarele contribuiri:

a) În loc de cununii trecătoare pe sieriul regretatului *Laurențiu Maximilian*, comisar de polițiă în Brașov, au contribuit: D-l *Petru Pop*, jude reg. în Brașov 10 cor., D-l *Pavel Rotariu* în Timișóra 10 cor. și D-l *Dr. Traian Putic* protopresbit. în Timișóra 20 coróne.

b) Pe lista nr. 76 (colectant D-l *Candiu David*, proprietar și director de mine în Bucium) cu totul 196 cor. și 40 bani — și anume: D-na Ana v. d. Alex. *Filip* 24 cor., Dr. L. *Pop* adv. 96 bani, G. *Ivașcu* comero. 12 cor., v. d. *Amalia Tobias* 16 cor., Erejii lui *Ioan Iancu* (prin D-na Ana *Adamoviciu*) 28 cor., *Bela Boeriu* 12 cor., D-na v. d. Dr. *Nagy K.* 1 cor. 28 bani, I. *David* Ș. *Boaba* 6 cor., *David Ionuțiu* a lui *Nicolae* 12 cor., Erejii lui G. *Lupu* (prin I. G. *Macaveiu*) 12 cor., Erejii lui *David Georghita* 40 cor 96 b., *Candiu David* 4 cor. 80 b., *G. Kseel Reinhart* (pentru *Tobacovici*) 96 b., *Al. Macaveiu* 1 cor. 22 b., I. *Todescu* preot 2 cor. 88 b., *Aviron Macaveiu* 2 cor. 24 b., I. *Macaveiu* al lui *Moise* 1 cor. 92 b., *Aurelian Danciu* 1 cor. 44 b., v. d. *Sofia Macaveiu* *Todor Ciuca* 3 cor. 20 b., *Rom. Furdaiu* protopresb. și I. *Gaal* 1 cor. 28 b., *Todor Tiandru* 96 b., soția lui G. *Balomir* 1 cor. 28 b., *Nic. Pașian* preot 96 b., *Nic. Ionuțiu* 96 b., *Ionuțiu David* a *Zamfirii* 96 b., *Veselic David* al lui *Pavel* 1 cor 12 b., *Dum. David* al lui *Pavel* 48 b., *Alex. și G. David* ai *Coliții* 96 b., I. *Corcheșiu* 48 b., G. *David* ai *Gării* 48 b., *Alex. Macaveiu* 48 b., *Nic. Macaveiu* al lui *Moise* 48 b., *Moise M. Macaveiu* 48 b., *Simeon Ciura* 48 bani.

— Esprimăm cele mai vii mulțamite pentru aceste nobile daruri: Direcțiunea școlilor.

Răsboiul din Africa sudică.

Scim, că îndată după înmormântarea lui *Joubert*, Buriu au pornit atacul contra lui *Roberts*. La început această pără improbabil, căci atacul de front e ceva neobișnuit la Buri, afară de această *Roberts* dispune de forțe îndoit mai mari. Cu toate acestea Buriu au început atacul.

Atacul acesta se esplică în diferite chipuri. Mai apropiat de adevăr însă pare a fi esplicarea următoare: S'a accentuat în

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Burul în campaniă.

Redactorul-șef al diarului transvaalian „Volkstem“, Dr. *Engelenburg*, publică sub titlul de mai sus un foarte interesant articol asupra caracterului Burilor și a organizațiunii lor militare. El espune cu cea mai mare imparțialitate tăria și defectele acestei organizațiuni.

„Nimic nu surprinde mai mult pe voluntarii europeni la sosirea lor, scrie Dr. *Engelenburg*, decât de a vedé, în diferitele comande bure, că călăreții se adăpostesc sub câte o umbreluță sau câte-un ploier în contra arșiței sórelui, séu a torrentelor de plóia. Alții au câte-un ajutor, care călăresce după ei (achterrijder), un Cafru, care pórtă pușca, cartușele etc. stăpânului séu, când acesta nu este angajat în luptă.

„Burul e liber, cu desăvârșire liber de a lua parte la bătăliă séu de a rămâne neactiv. Când e să pornescă o comandă, se aude strigătul: În șea, *Burgher!*, în șea! (Op sa'el, *Burgers*, op sa'el!) și fiă-care e liber de a asculta de acest apel séu nu, și

atérnă tot dela el când vrea să-i urmeze. În comandele Burilor nu există decât o singură disciplină: conștiința datoriei. Mulți comandanți de secțiuni (Feldkornet) nici nu cunosc esact numărul soldaților lor.

„Nimeni n'a văduț în decursul răsboiului actual pe generalissimul *Oom Piet Joubert* (Unchiășul *Petru Joubert*) într'o îmbrăcăminte, care și numai pe departe ar fi sémănat cu o uniformă militară. Eu, dice Dr. *Engelenburg*, am însoțit adese-ori pe acest particular beliduce în recunoscările sale; el mergea înaintea mea într'o mică trăsură, având pe cap o pălărie cafeniă și gâtul ascuns într'un guler ridicat al unui pardesiu foarte prosaic. Numai ochianul, ce atérna de o bandeliera într'un toc de piele, și cartușiera sa dedeau acestei fisionomii pacinice a lui *Joubert* o înfățișare óre-care militară.

„Aversiunea Burilor în contra galónelor, a pompónelor și a penagiului face adeseori să fiă foarte greu a distinge pe oficerii de soldați. Consiliile lor de răsboiu au totdeuna un caracter de bun umor. Porunca nu cunosc. Ordinele, ce le dau, au forma politicóasă a unei rugări. A se fali cu fapte de arme sevărșite, se consideră la ei oă ceva foarte necuviincios. Un Bur vè va de-

clara pe față, fără cea mai mică rezervă, că a se lupta pe câmpul de bătăia nu este cea mai nobilă faptă, dér decât e necesar, el se va espune cu sânge rece glóntelor inamicului.

„Nu mai puțin franco Buriu discută înainte de acțiunea asupra celor mai bune mijloce de a scăpa prin fngă, decât necesitatea s'ar impune, dér ei se bat apoi brav și nu părăsesc poziția lor, decât în cas de urgență, când toate sacrificiile vor deveni nefolositoare. A capitula este lucrul cel mai gróznic pentru Buri, ér ori ce esagerare de bravură pe câmpul de bătăia e tot-deuna condamnată.

„Nici un Bur nu se gândesc a-și risca viața numai spre a dovedi curagiū. În acest cas comandantul lui i-ar face o viuă imputare, pentru-că fiă-care om, care cade pe câmpul de bătăia, nu numai că-și despóie familia sa de un nutritor, ci slăbesc și comanda sa și micșoréză șansele victoriei. Se așteptă, că Burul să se cruțe cât se póte mai mult și să pótsă să facă neapți de luptă cât se póte mai mulți inimici.

„Ascultarea necondiționată în răsboiu este o imposibilitate la Buri, căci mai întâiu comandantii lui posed o putere foarte restrinsă, al doilea subalternii se bucură la

ei de prea mare independență și le place prea mult a-și face judecata și critica lor propriă. Incepând dela generalissim (wecht-general) până la cel mai mic oficer, fiă-care grad își datoresce autoritatea sa numai voinții poporului suveran, fiă că această voință se exprimă prin votare, séu în alt chip.

„Comandantul scie, că trupele sale sunt compuse din ómeni, cari în mod esențial sunt egali cu el și nu ascultă de ordinele sale, decât de bună vóia. Cel ce nu vré să ia parte la răsboiu, póte rămâne acasă; și care nu iubesc pe șeful secțiunii sale, n'are decât să mérgă și să se pună sub ordinele unui alt comandant. Acesta nu este un raport dintre un căpitan și soldații séi, ci un raport ce există între un șef și camarazi séi.

„În armata bură comandantul nu-și exprimă voința printr'un ordin de di scurt, ci el se ține necurmat în relațiuni strinse cu oficerii séi, pentru a fi sigur de concursul lor; cu cât un oficer e mai puțin înclinat spre supunere, cu atât mai mult este stimat de ómenii séi. Acesta e spiritul de contradicere al Burilor! Adese-ori trebuie să-și dea multă silință un general într'un consiliu de răsboiu, pentru a face să se adopte

timpul din urmă, că Roberts n'are cai de ajuns, nici pentru cavaleria, nici pentru artileria, din care cauză nu p'ote să înainteze încă. Afară de acesta acum se începe în Africa de m'edă-și i'erna, care e destul de aspră și împedecă pe Englesi a înainta; soldatul engles n'are încă uniformă de i'ernă, uniforme numai acum se trimit din Capstadt. Nici proviziuni n'are Roberts de ajuns; transportul de cară, care 'i s'a luat de Buri la riul Riet, numai cu greu p'ote fi suplinit.

Probabil d'ér, că împrejurările acestea i-au făcut pe Buri să atace pe Roberts. Atacul acesta dovedesce, că Buri nu și-au perdut energia. *Brandfort*, unde au atacat Buri pe Roberts, se află la o depărtare de 30—40 miluri englese dela frontul armatei englese, și e situat la p'olele munților Vinburg.

Din Kroonstadt se anunță, că generalul bur *Smutz* a încercat la 31 l. c. pe Englesi într'o luptă la *Mafelkop*, spre sud dela *Brandfort*, și timp de 6 ore i-a ținut în șac. Buri s'au luptat f'orțe vitejese.

La *Warrenton* încă a fost Vineri o luptă, care a durat totă ziua.

„Agenția Reuter“ comunică următoarele detalii cu privire la lupta, care s'a dat lângă *Karee*. Siding, poziția Burilor, era f'orțe întărită. Vrașmașul n'a putut fi alungat decât grație mișcării de încunjurare a generalului French și colonelului Legallais. Brigada Legallais a dat piept chiar dela început cu Buri și f'orță puțin câte puțin flancul stâng al vrașmașului, care se retrase spre centru, unde Buri găsiră un teren favorabil și au putut să reziste. Colonelul Legallais n'a reușit decât spre s'ér, ca să alunge pe vrașmași. Generalul French înaintă în câmpia puțin după începerea luptei, făc'end un ocol mare, pe la spatele vrașmașului; însă nu put' să termine mișcarea sa de încunjurare, fără să fi zărit de Buri, cari se retraseră la poziția, unde se aflau f'orțele principale ale Burilor cu patru tunuri. Ac'estă poziția a fost mai târziu bombardată de generalul French și Buri fură alungați printr'un atac de infanterie la orele 12 a. m. Regimentul Norfolk deschise lupta, luă contra-forturile și sul dealul, unde s'a dat o luptă crâncenă. Un alt regiment ocupă dr'apta dealului și tunurile transportate pe deal deschiseră un foc violent în contra Burilor. Restul diviziei Tucker înaintă pe câmpia și a fost bombardat cu eficacitate de cătră vrașmaș. La orele 4, trupele englese înaintară în mod simultan și ocupară pozițiile vrașmașului.

plaurile sale, și ași put' să citez multe cazuri, în cari locotenenți au refusat în mai multe rânduri de a urma instrucțiunilor sale, fiind-că din punctul lor de vedere, aceste instrucțiuni erau de criticat.

„Mai trebuie să se constate, că Buri au o privire f'orțe p'etrunzătoare. În f'ia-care africanu este stofă de un general. Cu o singură ochire, fără s'fortare el își dă s'émă de situațiune. El se ține necurmat în raport cu oficerii săi, așa că întotdeauna este în curentul planului bătăliei. Burul este asemenea un cetitor s'ingurios și zelos de jurnale și de buletinele, ce circulă în câmp. În consecință f'ia-care om scie, ce se așteptă dela el.

„Decă crede, că problema lui e f'orțe indoișă, el își spune părerea camaraziilor săi, și apoi toți se sfătuiesc cu oficerul secțiunii lor. De a lăsa să fiă măcelărit contra voinței sale, e lucru imposibil pentru el și nici prin vis nu-i trece. Și pe când mulți prizonieri englesi din Pretoria nu sciu pentru-ce se p'ortă răboiul, Burul nu numai, că vrea să scie și să înțelgă acesta, ci vrea tot-odată să-și dea și consimțământul său. Fără de acesta nici că ar face vr'un pas“.

Societatea geografică română.

Darea de s'émă anuală a d-lui secretar-general George I. Lahovari cătră adunarea generală.

— Fine. —

N'am vorbit nimic despre expedițiunea belgică la popul antarctic, deore-ce nu voiu să deflorez cătuși de puțin interesanta conferință, ce ne va face peste trei luni d. Emil. Racoviță, unul din exploratorii misiunii Gerlach. D. Racoviță a spus deja într'o conferință ținută la Sorbona la Paris, precum asemenea și la societățile geografice din Bruxelles și Anvers, rezultatele acestei expedițiuni. Peste tot locul, d. Racoviță a obținut meritate elogiuri din partea savantului și inteligentului public înaintea căruia d-sa a vorbit. Suntem asigurați, că același succes îl va av' d-l Racoviță și la noi, cu atât mai mult, că este întâiul compatriot, care se fi întreprins o călătorie așa de depărtată și plină de pericole de tot felul.

Și în anul trecut științele geografice au încercat perderi simțitoare și apr'ope ireparabile.

Astfel s'a stins în fl'orea vârstei, la Viena, profesorul dr. Philipp Paulitschke, un geograf distins și un explorator încercat. El a călătorit mult și a studiat Indiile, Egiptul, Abisinia, Nubia, și, în timpul din urmă, țera Somalilor și populațiunile Gal-las. Pentru noi Români, Philipp Paulitschke era un prețios amic, un philo-român sincer și devotat. Când, acum 2 ani, d. Dim. Ghica-Comăneșteanu a întreprins memorabila sa călătorie în țera Somalilor, Philipp Paulitschke, cu vechia sa experiență, cu sfaturile sale, a contribuit mult la reușita acestei sumețe întreprinderi. Ca membru corespondent al societății noastre geografice, a scris mult în diferite reviste geografice despre noi și a făcut astfel cunoscut lucrările noastre în lumea savanților streini.

La începutul anului a murit, la Petersburg, generalul de Tillo, un militar distins și un savant geograf rus. El a lăsat lucrări însemnate asupra ipsometriei și asupra climatologiei Rusiei și a magnetismului terestru, precum și diferite scrieri geografice asupra imensului imperiu Rusesc.

Noi am avut ocazia a-l cun'oce la ultimul congres dela Berlin, unde-și reamintea cu mândrie, că d'ensul avusese on'orea a defila în capul cavaleriei imperiale înaintea Majestății V'ostre, cu ocazia marei reviste militare, ce Majestatea Sa Țarul a dat în on'orea Majestății V'ostre, acum 2 ani, la Petersburg.

Generalul de Tillo, era Mare-Cruce a Stelei României.

Și, fiind-că pomenim mai sus de jubileul de 25 ani al existenței societății noastre, care se împlinește la 15 Iunie viitor, comitetul societății, luând ordinele Majestății V'ostre, a hotăr'it a s'erbători, în intimitate, în familie, decă im' este permis a mă exprima astfel, acesta aniversare.

Ne aducem cu toții aminte de cuv'ntarea Majestății V'ostre, când Ați presidat întâia adunare generală a societății geografice.

Majestatea V'ostre, cu vederile Sale largi și săn'toșe, ne-Ați trasat un program întreg și am'nnunțit de ceea ce eram chiămați a lucra. În curs de 25 de ani, Societatea noastră a căutat pe cât i-a fost în puterile sale, a aduce la îndeplinire măcar o mică parte din programul fixat de Majestatea V'ostre.

Urmașii noștri, mai fericiți, vor găsi destelenit ogorul, a cărui primă brasăd Ați tras-o Majestatea V'ostre, acum 25 de ani; ei vor put' lucra cu mai mult spor, ne mai av'nd a lupta cu primele greutăți, de cari se isbesce la început ori-ce întreprindere omenescă, și, când, peste alți 25 de ani, se va s'erbători nunta de aur a Societății Geografice Române, mulți din noi vor odihni pentru veciă în colțul vre-unui cimitir, d'ér sufletele noastre, planând prin nemărginitul eter azuriu, vor fi de față și se vor bucura de o cerescă bucurie!

Facă ceriul, ca tot Majestatea V'ostre să presideze și atunci acea serbare și, încunjurat de nepoți și de nepoții nepoților

Voștri, să puteți esolama, cu o legitimă mândrie ca și nonagenarul Imp'rat:

Écă-ne, patru Regi în jurul acestei mese, presidând nunta de aur a Societății Geografice Române.

București, 1900, Martie 5.

Dare de s'émă și mulțamită publică.

Clușii, 19 Martie 1900.

— Fine. —

S. Iazar 2 cor., N. N. 2 cor., Sofia Pușcariu 2 cor., Filip Pop 2 cor., Iuliu Bardosy (Sibiu) 2 cor., G. Boldea (Turda) 2 cor., Dr. Popescu (Turda) 4 cor., Dr. Ciuta (Turda) 2 cor., Dr. Zosim Chirtop (Câmpeni) 10 cor., Din Șimleul Silvaniei: Andrei Cosma 5 cor., Dr. Meseșianu 2 cor., Ioan Anghial 2 cor., Petru Cosmușia 2 cor., Alex. Fedorca 2 cor., Institutul „Silvania“ 5 cor., Augustin Vicașiu (Hidig) 2 cor., V. Ilyés (Rece-Cristur) 5 cor., Ioan Brunu 2 cor., Andrei Oprea (Mușca) 2 cor.

Din Mediaș: Ioan Moldovan, Romul Mircea, Dr. I. Ivan câte 2 cor., Dr. N. Raolița (Șeica-Mare) 2 cor., I. Moldovan (Velț) 2 cor., Din D. St.-Mărtin: Laurențiu Pascu 2 cor., J. G. Săbău 2 cor., Vasile Pop 2 cor., Vas. Zăhan 2 cor., I. Moldovan 2 cor., Sim. Ciuchina 5 cor., Sim. Căluțiu 5 cor., Din Lupșa trimiși de d-ra Silvia Pop 20 cor., Familia N. Doctor (Hasfalău) 6 cor., Alex. Todor (Sighiș'ora) 2 cor., Teofil Roșca (Brașov) 2 cor., Ioan Sociu (Sighiș'ora) 2 cor., Ioan Bratilesco (Hasfalău) 2 cor., D-na Matilda Olt'eanu 3 cor., Maria Urdea (Sighiș'ora) 2 cor., Viorica Soanea (Hasfalău) 2 cor., George Pop de Basesți 10 cor'one. Din Bacium Șeșă trimiși de d-ș'ora Elena Macavei 23 cor.

Suma totală a intratelor este 587 cor. 50 bani, din cari subtrăgându-se spesele de 334 cor. 24 bani, reese un venit curat de 253 cor. 26 bani.

Și pe ac'estă cale se aduce P. S. D ni și D-ne cele mai căldurose mulțamite pentru sprijinul și interesul manifestat în deosebi ținem de datorința a exprima sincere mulțamită gentilei d-ș'ore Valeria Roșescu pentru binevoitorul concurs dat la serata noastră, ridicând astfel nivoul moral al ei.

Primescă mai departe sincere mulțamite prea stim. d-ș'ore: Ninuca Codarcea și Marița Bologa (Turda), Emilia Caliani (Șeulia), Sidonia Moldovan (Orăștie), Victoria Pușcariu și Zoe Adamoviciu (Abrud) Domnica Chirtop (Câmpeni), Rhea Silvia Langa (Șimleul-Silvaniei), Nelli Moldovan (Mediaș) Pulcheria Căluțiu (D. St. Mărtin), Silvia Pop (Lupșa), Elena Macavei (Bacium-Șeșă) și D-na V. Ilyes (Rece-Cristur), cari prin ostenoita de a vinde bilete de intrare, au binevoit a contribui la bunul succes material.

Tot odată sunt rugate prea stim d-re cărora li-s'au trimis bilete spre v'ndare și încă nu le-au înapoiat, să binevoescă a-le retrimite.

În numele tinerimei:

Valer Ostate,
controlor.

Julian Pop,
cassar.

Necrolog.

Subscriși cu inima frântă de durere anunță, că neuitatul soț, prea bunul părinte, socru, moș, unchiu, cunat Ioan Cigăreanu, prim-vicenotar în pensiune, membru la mai multe corporațiuni etc., după un morb greu, împărțit cu Sf. Sacramente, astăzi la 1½ ore dim. în anul 59 al neobositei sale vieți și al 32-lea a fericitei sale căsătorii, s'a mutat la cele eterne. Viața întregă și-a consacrat-o pentru binele neamului și fericirea familiei sale.

Înmormântarea scumpului defunct se face în 2 l. c. st. n. la 3 ore p. m.

Fiă-i amintirea binecuv'ntată!

Turda, 1-a April n. 1900.

V'ed. Ana Cigăreanu n. Rațiu soția, Margareta cu soțul Silvestru Moldovan, Liviu, Emil, Aurel, Eugen fii, Alexandru nepot și alte număr'ose rudeni.

Literatură.

A apărut Nr. 6 dela 15 Martie n. din „*Nova Revistă Română*“ pentru politică, literatură, știință și artă, cu următorul sumar: Cronică politică și economică: C. Rădulescu-Motru: Generațiunea tineră și vechile partide politice; Șt. Orășanu: Nouă complicațiuni în Orient, provocate de Bulgaria. Mitologia română: G. Coșbuc: Babele sfinte în mitologia noastră. Literatură și artă: Al. Antemireanu: Simțul artei la

Români; Petru V. Haneș: Jocurile de copii la Români. Chimia legală: Dr. S. Minovici: Falsurile în documente și fotografia în serviciul justiției. Mișcarea literară și științifică: „Lui Titu Maiorescu, Omagiu. XV Februarie 1900“. — Zamfir Filotti. Câte-va observațiuni asupra impostelor directe (de C. Crupenski). — V. Scănteie. Surprise. — Notițe bibliografice. Suplimentul I: Scrisori de peste munți. Cronică musicală. Cu privire la pescării. Concert român în Oradea mare. Amicii și vrășmași cestiunii naționale (conferența d-lui Tanoviceanu, ținută în f'olosul Ligii Culturale din T.-Severin). L'Humanité nouvelle. Suplimentul II: Imprimutul (novelă din viața țărănească). Ad Postumum (de Horațiu). Impr'sii din Paris (Solicitorii). Disonanță (tansiă).

ULTIME SCRI.

Londra, 2 Aprilie. Despre retragerea trupe englese, care staționa la *Tabanhu* și care sta sub comanda colonelului *Broadwood* se comunică am'nnunțe îngrijitoare pentru armata lui Roberts. Trupa engles a ajuns de t'ote părțile în focul Burilor, așa încât Englesii au arborat flamura albă. Tratările au durat numai câteva minute. Sfirșitul a fost, că întregă trupa lui *Broadwood* dimpreună cu două baterii s'a predat Burilor. Mareșalul Roberts aflând despre catastrofa, ce a ajuns armata lui *Broadwood*, a trimis pe generalul *Coleville* cu însemnate puteri, ca să scape pe Englesii căduți în cursă. Lupta s'a reînceput. Resultatul nu se cun'oce.

Din mișcările Burilor se p'ote conchide, că ei încep a ataca pe întregă liniă, ba nisuesc chiar să impresore pe Roberts. Ei căcă acum să taie liniă de comunicațiă între *Bloemfontein* și *Kimberley*. În Londra spiritele sunt f'orțe agitate.

Londra, 2 Aprilie. Mareșalul Roberts anunță, că *Broadwood* a pierdut 7 tunuri, și totă bagaja dimpreună cu 350 omeni.

Din Pretoria se anunță, că 20,000 de Buri campază între *Brandfort* și *Wymburg*.

DIVERSE.

Ceva din istoricul legumelor. Legumele, cu cari ne hrănim noi azi, și peste tot mâncările vegetariene în cea mai mare parte datéză din vremuri străbune. În testamentul vechiu se spune, că Esau pentru un blid de linte și-a v'ndut dreptul de primogenitură. În epoca vechiă se privia usturoiul (aiul) ca un escelent deșteptător a gustului de mâncare, îl luau drept ap'etitor tum se ia la noi astăzi cogniacul. Usturoiul era considerat tot-odată și ca o delicat'ă cu însușiri r'ecoritoare și întăritore. Muncitorii, cari lucrau la piramide, ostașii vechilor Romani și Greci, măt'oșii, decă se moleșiau din cauza muncii și a căldurilor oelor mari mâncau usturoiul.

Crastaveții se cultivă în India orientală, în Persia și China din străbuni. Imp'ratul Tiberiu mânca neșpus de mulți crastaveți, ér vechii Egipteni g'ateau din crastaveți beuturi r'ecoritoare. Bostanii se cultivă în Asia cu mare predilecțiune. Spăncul a fost dus în Spania din partea Arabilor, ér p'etrinjelul și salata încă la vechii Egipteni, Romani și Greci aveau mare trecere; de-asemenea și pepenii, cari își trag originea din Asia meridională. Pepenii verți însă (lubenițele seu lebenițele) își au patria lor în Africa. Carfiolul derivă din Grecia. Ridichia, care derivă din China, încă în evul vechiu era cunoscută și în Europa. Lintea se produce în Egipt și în India orientală în stare s'ebatică, tot așa se produce în Asia și mazerea, cunoscută în Europa încă din timpuri străbune. Tot așa din timpuri străbune e cunoscută în Europa țelina (zellerni), sfecelele roșii etc.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“
din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:**

A eșit de sub tipar *Al doilea capit-
ol din contabilitatea deplă*, de I. C.
Panfu. Această nouă broșură conține: *afa-
cerile de credit cambial și afacerile de bancă*.

La creditul cambial s'a introdus o afa-
cere de patru luni, trecută în registrele
principale și auxiliare după metoda usitat
la noi, precum și după metoda numit fran-
ces, întocmai așa, după cum se întrebuin-
țază în practică, arătându-se încheerile lu-
nare și încheerea anuală.

La afacerile de bancă, după o împăr-
țelă sistematică a afacerilor, s'a explicat
scontul de cambii și reșcontul, afaceri cu
monete, avansuri pe efecte publice (lomb-
bard); împrumuturi pe alte gagiuiri (marfă
etc.) și depunerile spre fructificare. Expli-
cările s'au făcut la singuratică casuri și
apoi s'au combinat la mici afaceri, cari
durează trei și șese luni, arătându-se închee-
rea într'un Maestru tabelar și la urmă ară-
tându-se trecerile, așa după cum se în-
tâmplă în practică, în registre principale
și auxiliare.

Prețul este 2 corone + 10 bani por-
to. De vândare în Brașov: la Tipografia „A.
Mureșianu“ și la Librăria N. Ciureu. În Si-
biu: la Librăria arhidieceșană. — Atra-
gem atențiunea publicului nostru, îndeosebi
a celor ce se ocupă cu afaceri comerciale,
precum și a membrilor din direcțiunile
băncilor noastre și a funcționarilor ace-
tora, asupra acestei lucrări de neapărată
trebuie.

*
O carte de legi. „Amicul Popo-
rului“ îndreptat în cauze administrative
și judecătorești pentru *poporul român* de
Tihu Vuiculescu, pretor în Peeșca maghiară.
Cartea e întocmită la înțelesul țeranilor,
așa că din ea ori-ce plugar, ori-ce maestru,
ori-ce om, care știe ceteri, pôte să înțelgă lă-
murit, ce-i este după lege ertat să facă și
ce nu; cum are să și câștige anumite drep-
turi, la cine să se îndrepte cu plângerea
ori cu rugarea. Costă 50 cr. (cu posta 55.)

Scierii istorice.

Memorii din 1848-49 de regreta-
tul Vasile Moldovan, fost prefect al Legi-
nei III în 1849—49. Istorisirile cuprinse în
această carte sunt de cel mai mare interes
istoric și național, sunt scrise într'o limbă
ușoră și plăcută. Prețul 50 cr. (cu posta
55 cr.)

„*Povestea unei corone de oțel*“,
opul mult dorit și așteptat al d-nului G.
Cosbuc, a apărut în editura librăriei C.
Sfetea din București și costă un leu și 50
bani. E scrisă și această carte la înțelesul
tuturor și este atât de interesantă, încât
cine o ia în mână, nu se mai pôte des-
părți de ea. În istoria acesteia ni-se arată
oglanda României a faptelor mărețe, în cari a
trecut România până a ajuns la independen-
ță. Scenele ce se descriu din războiul
pentru neatărnare, sunt la culme mișcătoare
și însuflețitoare. Cartea e provădită cu nu-
méroșe portrete și ilustrațiuni. Ea stă în
legătură cu „*Războiul nostru pentru neatărnare*“
scris tot de d-l G. Cosbuc, așa că cine și-a
procurat pe acesta trebuie să și procure și
„*Povestea unei corone de oțel*“. Sperăm, că
fruntașii noștri, înțelegând importanța ace-
stor scrieri, vor stăruii din răspunderi a-le
răspândi cât mai mult în popor. Se pot
procura ambela cărți dela „Tipografia A.
Mureșianu din Brașov“. „*Războiul nostru
pentru neatărnare*“ costă 50 cr. (cu posta
55 cr.), „*Povestea unei Corone de oțel*“
75 cr. (cu posta 80 cr.)

Din istoria lumii, „tălmăcită de
preotul Constantin Morariu din cartea nem-
țescă a D-ului Th. B. Weltar și întocmită
pentru folosul poporului român din Bucu-
vina“, a apărut în editura „Deșteptării“
din Cernăuți: *partea a doua*. Ea este scrisă
tot atât de bine și de ușor, ca și partea
întăiu, care a avut și la noi mare trecere
mai ales printre popor. Prețul 50 cr. (plus
5 cr. porto.) — Cu același preț se mai pot
căpăta dela Tipografia „A. Mureșianu“ și
exemplare din partea întăiu, adăugând și
pentru acesta 5 cr. porto.

*Zarandul și munții apusenii ai
Transilvaniei*, descriere de Silvestru Mol-
dovan. Cu 9 ilustrațiuni și o schiță. E o
carte tot atât de prețioasă și rară în felul
său, ca și cea dintăiu. Recomandăm și această
carte pentru bibliotecile populare, cum și
pentru toți Românii, cari vor să și cunoșcă
țera și nenumul lor. Prețul 1 fl. (cu posta 1
fl. 5 cr.)

„*Pintea Vitezul*“, tradițiunț, le-
gende și schițe istorice, de Ioan Pop-
Rețeganul. Cea mai completă scriere despre
eroiul Pintea. În ea se cuprind forte inte-

resante tradițiunț și istorisirii din tôte păr-
țile, pe unde a umbat Pintea. Prețul 20
cr. (cu posta 23 cr.)

„*Țera noastră*“. Descrierea părților
Ardealului dela Murcș spre miadă-și valea
Murșului, de Silvestru Moldovan, — e o
scriere unică în felul său, atât de călduros
aprețiată de întreaga diaristică română. Cu
deosebire din bibliotecile populare ea n'ar
trebui să lipsescă. Prețul 1 fl. (cu posta
1 fl. 10 cr.)

„*Românul în sat și la oște*“
Acesta este ritul unei noue cărți, ce
d-l Ioan Pop Rețeganul, cunoscutul și me-
ritatul nostru scriitor popular, a dat lite-
raturii române. Prețul 10 cr., cu posta
13 cr.

Cursul la bursa din Viena.

Din 2 Aprilie 1900.

Renta ung. de aur 4%	97.10
Renta de corone ung. 4%	93.75
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	100.20
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.60
Bonuri rurale ungare 4%	92.80
Bonuri rurale croate-slavone	93.75
Impr. ung. cu premii	164.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	—
Renta de argint austr.	99.35
Renta de hârtie austr.	99.20
Renta de aur austr.	98.20
Losuri din 1860.	136.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	127.25
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	182.25
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	234.75
Napoleondori	19.26
Mărci imperiale germane	118.60
London vista	242.90
Paris vista	96.40
Rente de corone austr. 4%	99.56
Note italiene	90.15

Cursul pieței Brașov.

Din 3 Aprilie 1900.

Bancnota rom. Cump.	18.86	Vënd.	18.92
Argint român. Cump.	18.64	Vënd.	18.92
Napoleond'or. Cump.	19.—	Vënd.	19.08
Galbeni Cump.	11.20	Vënd.	11.30
Ruble Rusesci Cump.	2.53	Vënd.	2.55
Mărci germane Cump.	118.40	Vënd.	118.50
Lire turcesci Cump.	21.40	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maier.

Anunț.

Duminecă în 26 Martie st. v. a c.
se va ține licitațiã publică pentru
arëndarea Muntelui Sf. Ilie din ju-
dețul Prahova. România.

Doritorii au să se prezente la
10 ore a. m. în sala de ședințe a comi-
tetului parochial dela Biserica Sf. Nicolae.

Brașov, 21 Martie v. 1900.

911.1-3 Comitetul parochial.

Nr. 4719—1900

PUBLIcaȚIUNE.

Comuna orașului Brașov are in-
tențiunea de a clădi o casă soli-
dă de forestieric pe locul ei propriu
în Konczetöve lângă Crizbav.

Pentru acesta se va escrie licita-
țiune și pertractare de ofert, pe
diua de 14 Aprilie 1900, la 10 ore
înainte de prând în cancelaria birou
lui orașenesc de forestieriã.

Vadiul constă din 5% a sumei
totale de clădire anume proiectată
cu 1868 fl. 18 cr.

Licitațiunea și pertractarea de
ofert se va efectua astfel, că ofe-
renții au să declare câte procente
vor lăsa din suma numită a clădirei.

Elaboratele de clădire, precum
și condițiunile, se pot afla în biroul
orașenesc de forestieriã în decursul
orelor de oficiu.

910.1-2. Magistratul orașenesc.

Sz. 8833—1899. tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbíróság, mint tlkőnyvi hatóság, közözzirre teszi
hogy a FURNICA takarékpénztár végrehajtónak Modorcesea Lascu
Juont s társai végrehajtást szenvedő elleni 288 kor. 40 fil. (144 frt. 20
kr.) tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a sárkányi
kir. járásbíróság területén lévő Grid községben fekvő, a gridi 363. sz.
tljkvben A f 4866/6 hrsz. ingatlanok Modorcesea Lascu Juont illető ju-
talékára 630 kor., a 4866/28 hrsz. ingatlanból ugyancsak nevezett il-
lető jutalékra 1278 kor., a 4866/35 hrsz. ingatlanból ugyancsak neve-
zettett illető jutalékra 750 kor., a gridi 146 sz. tljkvben Urdea Bukur
Salomia sz. Popa, Bucur Urdea, Urdea Nicolae, Urdea Anna és Urdea
Lucoma neveiken álló 262, 263 hrsz. egész ingatlanra 332 korona, a

609	hrs. ingatlanra	58 kor. 5179	hrs. ingatlanra	6 kor.
3032	"	12	"	52
3877	"	110	"	38
4158, 4159	"	108	"	12
4294	"	24	"	20
1315	"	18	"	32
3862/1	"	18	"	10
3923	"	8	"	46
4227	"	22	"	34
4352	"	30	"	102
4566 4569	"	24	"	36
4504, 4595	"	34	"	32
4634 4635	"	8	"	22
4721	"	160	"	46
4724, 4725	"	34	"	42
4731	"	10	"	30
4742	"	4	"	12
4760	"	18	"	10
4763, 4764	"	66	"	30
5039 5040	"	22	"	68
5048	"	12	"	40
5171	"	32	"	58

ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendeltetik, és
hogy a fennebb megjelölt ingatlan 1900 évi április hó 18-ik napján délelőt
9 órakor Grid községében megtartandó nyilvános árverésen az utóaján-
latot tevő Fogarasmegye árva-alapja által ígért 39 kor. 38 filben (19 frt
69 kr.) alól nem fognak eladatni s más vevő hiányában utó ajánlatot
tevő vevőnek fog tekintetni, még akkor is ha az árverésen nem jele-
nik meg.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át
készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal
számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelet igaz-
ságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírbau
a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-ra
értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kvá-
tált szabályszerű elismervényvt átszolgáltatni.

Fogarás, 1900. évi Január hó 9-én.

A kir. bíróság mint telekönyvi hatóság.

CSÁSZÁR
kir. albiró.

908.1

ABONAMENTE
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI“
Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șese luni	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin
mandate postale.

Comnii cari se vor abona din nou, să binevoiescă
a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde
la librăria Nic. I. Ciureu și la Eremias Nepoții.